

Verkkosivujen ja -kaupan toteutus

Petra Kohva

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

Amk-opinnäytetyö

2022

Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma

Tiivistelmä

Tekijä(t) Petra Kohva
Tutkinto Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma
Raportin/Opinnäytetyön nimi Verkkosivujen ja -kaupan toteutus
Sivu- ja liitesivumäärä 20
<p>Tämä opinnäytetyö käsittelee verkkosivuston ja verkkokaupan toteuttamista aloittelevalla yritykselle. Opinnäytetyössä tutkitaan eri toteutustapoja sivustolle ja tutkitaan yleisesti hyvä verkkosivusuunnittelua painottuen sivuston visuaaliseen ilmeeseen ja toimivuuteen.</p> <p>Työn alussa tutkitaan eri julkaisujärjestelmiä, joilla verkkosivut voisi toteuttaa. Tärkeimpinä kriteereinä on verkkosivujen kustomoitavuus ja järjestelmän helppokäyttöisyys, jotta ylläpito ja jatkokehitys olisi mahdollisimman sujuvaa.</p> <p>Toteutustavan valinnan jälkeen käsitellään verkkosivusuunnittelun vaiheita, sekä asioita, joita tulee ottaa huomioon suunnittelussa. Näitä ovat mm. verkkosivun rakenne ja hierarkia, rautalankamalli ja responsiivisuus.</p> <p>Rakenteen tutkimisen jälkeen käydään läpi verkkosivusuunnittelun visuaalista puolta, kuten värien ja fonttien käyttöä.</p> <p>Lopulta opinnäytetyössä suunnitellaan verkkosivun rakenne, visuaalinen ilme ja sisällöt, sekä toteutetaan verkkosivusto käyttäen Wix -nimistä julkaisujärjestelmää.</p>
Asiasanat Wix, verkkosivut, verkkokauppa, verkkosivusuunnittelu

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Sanasto	1
2	Verkkosivujen julkaisujärjestelmät	3
2.1	Squarespace	3
2.2	Wix	3
2.3	WordPress.....	5
2.4	Miksi valitsin Wixin.....	5
3	Verkkosivun rakenne ja suunnittelu	6
3.1	Rakenne ja hierarkia.....	7
3.2	Rautalankamalli.....	8
3.3	Responsiivisuus.....	8
3.4	Hakukoneoptimointi	9
4	Visuaalisuus.....	10
4.1	Värit	10
4.2	Typografia ja logo	11
5	Verkkosivun toteutus	12
5.1	Sivuston hierarkia ja rautalankamalli	12
5.2	Värit ja typografia	14
5.3	Sivuston ulkonäkö ja toiminta	15
5.4	Verkkokaupan lisääminen	17
5.5	Mobiilioptimointi	18
6	Pohdinta.....	20
7	Lähteet.....	21

1 Johdanto

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on toteuttaa verkkosivut ja -kauppa aloittelevalla yritykselle. Yrityksen kulmakivenä on Twitch -striimaus ja siitä saatavat tulot, kaupalliset yhteistyöt ja tilaustyönä tehtävä digitaalinen taide (Twitch ja Discord emotet, profiilikuvat ja muut kuvakkeet, logot, bannerit). Tulevaisuudessa suunnitelmassa on myös fyysisten oheistuotteiden ja taiteen myynti. Verkkosivusto ja -kauppa toimivat alustana ja käyntikorttina yrityksen eri osa-alueille, kooten yhteen sosiaalisen median linkit, yhteystiedot, verkkokaupan ja portfolion.

Opinnäytetyössä tutkitaan eri mahdollisuuksia verkkosivuston toteuttamiselle ja verrataan niitä keskenään. Tärkeimpänä valintakriteerinä oli julkaisujärjestelmän yksinkertaisuus, helppokäyttöisyys ja kustomoitavuus, jotta jatkokehitys ja verkkosivuston ylläpito ovat mahdollisimman sujuvia.

Toteutusosiossa suunnitellaan ja luodaan toimivat, sekä miellyttävän näköiset jatkokehityskelpoiset verkkosivut ja -kauppa valitulla julkaisujärjestelmällä. Pää tavoite verkkosivustolle on yksinkertaisuus, helppokäyttöisyys ja visuaalisuus. Sivuston rakenteen ja hierarkian lisäksi tulee luoda grafiikat, sekä suunnitella toimiva värimaailma ja typografia.

1.1 Sanasto

CMYK

CMYK tulee sanoista Cyan Magenta Yellow Black ja tarkoittaa neljää väriä, joita käytetään värillisten kuvien tulostamiseen. (TechTerms a, 2006).

Dashboard

Dashboard tarkoittaa tämän opinnäytetyön kontekstissa julkaisujärjestelmän graafista käyttöliittymää, joka sisältää sivuston datat ja toiminnot mitä sivustolle voi tehdä. (Rawool, s.a.).

Editori

Ohjelma tai ohjelmisto, jolla muokataan tiedostoja.

Emote

Emotella tarkoitetaan Twitchissä käytettäviä kuvakkeita ja hymiöitä. Twitchissä lähettäjät voivat luoda kanavalleen omia emoteja, joita katsojat voivat kanavan tilattuaan käyttää kaikkialla Twitchissä. Twitchissä on myös globaaleja emoteja, jotka ovat kaikkien käytettävissä. (Twitch, s.a.).

RGB

RGB tulee sanoista Red Green Blue. Se tarkoittaa sävyjä, joita yhdistelemällä luodaan värit esimerkiksi tietokoneiden ja älypuhelimien näytöille. (TechTerms b, 2019).

SEO

SEO tulee sanoista search engine optimization ja tarkoittaa suomeksi hakukoneoptimointia. Hakukoneoptimointi puolestaan tarkoittaa verkkosivuston kehittämistä sellaiseksi, että sen näkyvyys hakukoneiden hauissa olisi mahdollisimman hyvä. (Norja 2021).

Twitch

Alun perin vuonna 2007 perustettu live-ohjelmointialusta, joka nykyään on suosituin pelkättään live-ohjelmointiin keskittynyt sivusto. Enemmistö Twitchissä striimatusta sisällöstä koostuu eri videopeleistä (Streamscheme, 2021), mutta käytännössä Twitchissä voi striimata mitä vain taiteesta matkusteluun ja kokkaamiseen.

2 Verkkosivujen julkaisujärjestelmät

Projekti alkoi vertailemalla eri vaihtoehtoja nettisivujen toteuttamiseen. Suunnitelmana oli toteuttaa sivut ja verkkokauppa jollakin ”kotisivukoneella”, eli julkaisujärjestelmällä tai sisällönhallintajärjestelmällä. Päädyin lopulta miettimään kolmen palvelun välillä – Squarespace, Wix ja Wordpress. Jokainen näistä olisi varmasti toiminut projektissani, sillä kaikilla on mahdollista toteuttaa tavallisen verkkosivuston lisäksi myös verkkokauppa. Verkkosivustojen tekeminen näiden kolmen kaltaisella valmiilla järjestelmällä on vuonna 2021 jopa yleisempää, kuin ilman sitä, sillä 10 miljoonasta parhaiten menestyneestä nettisivusta 65,7 % on rakennettu jollakin sisällönhallinta- tai julkaisujärjestelmällä. (W3techs 2021).

2.1 Squarespace

Vuonna 2003 perustettu Squarespace on WordPressin ja Wixin ohella yksi suosituimmista verkkosivujenrakennuspalveluista. (W3techs 2021). Squarespace keskittyy vahvasti verkkosivujen designiin ja moderniin verkkosivusuunnitteluun ja sillä on luotu miljoonia sivustoja. (Squarespace 2021).

Seuraan sosiaalisessa mediassa useita taiteilijoita, jotka ovat toteuttaneet verkkosivunsa ja/tai -kauppansa Squarespacella, joten päätin tutustua siihen itsekini. Squarespace tarjoaa 14 päivän ilmaisen kokeilun, jonka jälkeen palvelusta tulisi maksaa joko kuukausittain tai vuosittain. (Squarespace 2021).

Kokeillessani Squarespacen editoria, koin hyväksi sen, että sivuston rakentamisen voi aloittaa joko valmiista pohjasta, tai tyhjästä templatesta. Vaihtoehtoja pohjalle on useita, mutta ei kuitenkaan loputtomasti, toisin kuin esimerkiksi Wixillä tuntui olevan. Editoriin siirtäessä yllätyin sen yksinkertaisuudesta ja selkeydestä. Koska Squarespacella sivun rakentaminen vaikutti todella strukturoidulta, koin, että on miltei mahdotonta saada huonoa jälkeä aikaseksi. Struktuurin ansiosta nettisivu optimoituu suoraan myös mobiiliversiolle, eikä siitä tarvitse erikseen huolehtia. Kaikki elementit pysyvät siirtelystä huolimatta järkevillä paikoilla suhteessa toisiinsa ja sivustolle pystyi luomaan oman väripaletin, jonka ansiosta värimaailma pysyi yhtenäisenä ja harmonisena. Lisäksi eri toimintojen löytäminen ja omien visioiden toteuttaminen oli Squarespacen editorilla todella intuitiivista.

2.2 Wix

Wix on vuonna 2006 perustettu nettisivujenrakennustyökalu. Vuonna 2021 Wixillä on jo yli 200 miljoonaa käyttäjää ympäri maailman. (Wix a, 2021). Wixillä verkkosivut voi luoda täysin ilmaiseksi, mutta ammattimaisempaan käyttöön löytyy myös erilaisia kuukausi- ja vuosipaketteja.

Olen nähnyt paljon mainoksia Wixistä ja suhtauduin siihen hieman varauksella, mutta enakkoluuloni osoittautuivat vääräksi testattuani verkkosivun rakentamista Wixin editorilla. Kuten muissakin verkkosivujenrakentajissa, myös Wixissä sivut voi aloittaa valmiilta pohjalta, ja niitä riittääkin – valittavissa on yli 800 suunnittelijoiden tekemää nettisivupohjaa, joista löytyy vaihtoehtoja kaikentyypisille nettisivuille. Valintaa helpottaa kuitenkin kategoriat, joita suodattamalla löytää parhaiten omaan tarkoitukseen sopivan pohjan. (Wix b, 2021). Valinnassa kannattaa olla tarkka, sillä sivuston valmispohjaa ei pysty vaihtamaan enää myöhemmässä vaiheessa. Wixin pohjat ovat kuitenkin täysin kustomoitavissa, joten aika lailla kaikki ideat ovat toteutettavissa millä tahansa sivustopohjalla.

Wixin dashboard on mukavan yksinkertaisen ja selkeän näköinen, ja se myös ohjeistaa eteenpäin nettisivujen tekemisessä. Nettisivueditori on myös selkeähkö, mutta vaatii ainakin itseltäni enemmän tutkiskelua ja toimintojen hakemista kuin Squarespacen editorin. Wixin editorin on kuitenkin huomattavasti joustavampi ja vapaampi, joten toimintoja ja tutkittavaa on luonnollisesti enemmän.

Editori perustuu ”vedä ja pudota” -tekniikkaan, eli sivulla olevasta valikosta voi valita erilaisia elementtejä, kuten kuva- ja tekstilaatikoita, applikaatioita ja painikkeita, jotka sitten rauhataan sivustolla omalle paikalleen. Sivuja suunnitellessa pystyy tarkistamaan, miltä sivusto näyttää mobiililaitteella. Wix ei suoraan optimoi sivustoa täydellisesti mobiilille, mutta mobiiliversiota pystyy itse muokkaamaan ja hienosäätämään.

Editorista löytyi myös todella laaja kirjasto erilaisia kuvia ja grafiikkaa, jota saa vapaasti käyttää sivustollaan. Niin valmiita, kuin itsekin lisättyjä kuvia pystyy myös muokkaamaan suoraan sivustolla, ja vaikka erillinen kuvankäsittelyohjelma todennäköisesti on parempi ja monipuolisempi, niin on kätevää, että pieniä muutoksia pystyy tekemään myös suoraan editorissa. Koska sivusto on todella kustomoitavissa, saattaa lopputulos olla sekava, jos nettisivujen tekemisestä ei ole entuudestaan kokemusta, tai selkeä suunnitelma ja visio puuttuu.

Yllätyin positiivisesti Wixin App Marketista, josta löytyy lukuisia ilmaisia nettisivulle lisättäviä applikaatioita kuten tapahtumakalenteri, varausjärjestelmä ja lomakkeet. Myös Wix Stores, eli Wixin verkkokauppaominaisuudet löytyy App Marketista, mutta sitä ei tarvitse erikseen lisätä, jos valitsee verkkokauppaa varten suunnitellun pohjan. Wixillä on myös SEO Wiz -niminen ominaisuus, joka auttaa sivuston hakukoneoptimoinnissa.

2.3 WordPress

WordPress julkaistiin vuonna 2003 ja alun perin sitä käytettiin lähinnä blogien kirjoittamiseen. Alusta onkin kehittynyt paljon, sillä nykyään se on selkeästi suosituin tapa toteuttaa nettisivut – 42 % nettisivuista on tehty WordPressillä. (WordPress 2021). Nykyään WordPressillä voi erilaisten työkalujen, kuten teemojen ja laajennusten avulla luoda täysin kustomoidun ja ainutlaatuisen nettisivun.

WordPress on ainoa näistä kolmesta, josta minulla oli ennestään kokemusta, sillä käytin sitä jonkin verran työssäoppimispaikassani. WordPressissä on paljon kustomointimahdollisuuksia ja eri lisäosia, mutta se on myös avoimen lähdekoodin takia epävarmempi ja lisäosien ja teemojen kanssa voi tulla ongelmia tulevaisuudessa. Koin sen käyttämisen myös hieman jäykäksi ja vanhanaikaiseksi (ehkä osittain siksi, että työssäoppimispaikassani yläpidin jonkun toisen tekemää nettisivua – ehkä oman luominen ei olisi ollut yhtä kankeaa). WordPress tuntui turhan monimutkaiselta omaan suhteellisen pienimuotoiseen ja yksinkertaiseen käyttötarkoitukseeni, joten yleisestä suosiostaan huolimatta se jäi vaihtoehtoistani pois ensimmäisenä.

2.4 Miksi valitsin Wixin

Eri vaihtoehtojen tutkimisen, ja editorien kokeilemisen jälkeen päädyin lopulta toteuttamaan verkkosivuni ja -kauppani Wixillä. Ennen tarkempaa tutustumista olin kallistumassa Squarespacen puoleen, mutta tutustuttuani molempiin suhteellisen perusteellisesti, koin että Wix palvelee tavoitteitani ja visiotani paremmin. Yhtenä tärkeimmistä kriteereistä oli se, että verkkosivusto olisi hyvin kustomoitavissa ja Squarespacen editori oli tässä mielessä paljon rajoittuneempi. Valintaani vaikutti paljon myös se, että Wixillä saa tehdä sivuston ilmaiseksi ja sitoutua kuukausimaksuun vasta kun sivusto on julkaisuvalmis.

3 Verkkosivun rakenne ja suunnittelu

Verkkosivun suunnittelussa on tärkeää ottaa huomioon sivuston käytettävyys ja responsiivisuus. Verkkokäyttökonsultti Jakob Nielsen on luonut listauksen kymmenestä käytettävyyden heuristiikasta, joita edelleenkin sovelletaan esimerkiksi verkkosivujen ja applikaatioiden käytettävyyden arvioinnissa.

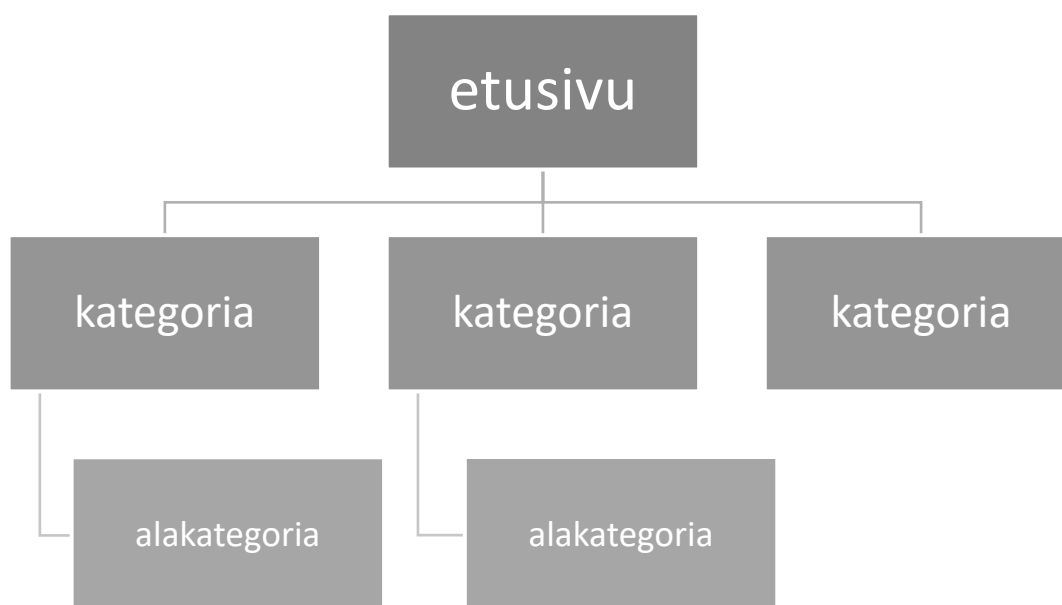
- Käyttäjä tulee pitää tilanteen tasalla: jos käyttäjä klikkaa jotain, pitää järjestelmän kommunikoida käyttäjälle selkeästi, mitä tapahtuu.
- Visuaalisten elementtien, tekstien ja kielen tulee tukea käyttäjän tavoitteita ja toiveita.
- Käyttäjällä pitää olla tunne, että hän kontrolloi tilannetta.
- Elementtien ja vaihtoehtojen tulee olla selkeästi näkyviä ja johdonmukaisia.
- Valintoihin tarvitaan aina vahvistus käyttäjältä, jotta vältetään turhia virheitä.
- Käyttäjän muistilastia tulee vähentää esim. hyödyntämällä hyväksi todettuja ja yleisesti käytettyjä elementtejä ja kuvakkeita.
- Sivuston tulee olla joustava, esimerkiksi on hyvä, että sivustolla samaan paikkaan pääsee useita eri reittejä, sillä eri käyttäjillä on erilaiset intuiot ja reitit.
- Esteettinen ja minimalistinen design on tärkeää, sillä ylimääräistä informaatiota tulee välttää. Visuaalisten elementtien täytyy tukea sivuston tavoitteita.
- Virheistä on oltava selkeät virheviestit, jotta käyttäjä tietää, jos sivusto ei toimi niin kuin pitäisi.
- Help-sivu/ FAQ-sivu

(Nielsen 2020)

Hyvät nettisivut ovat yksinkertaiset ja helppokäyttöiset. On tärkeää pitää kerralla näytettävät vaihtoehdot minimissä, sillä liian monipuoliset vaihtoehdot usein saavat käyttäjän vain häkeltymään ja päätöksen tekeminen vaikeutuu. Ajatus perustuu William Edmund Hickin ja Ray Hymanin mukaan nimettyyn Hick's Law -periaatteeseen. Heidän tutkimuksissaan 1952-luvulla todettiin, että mitä enemmän vaihtoehtoja (stimulantteja) henkilölle annetaan, sitä kauemmin hänellä kestää valita niistä yksi. (Soegaard 2020). Yleisesti ottaen tämän periaatteen implementointi verkkosivusuunnitteluun on yksinkertaista – välttä tarpeettomia stimulantteja ja liiallisia vaihtoehtoja. Välttämättömät tiedot tulee eritellä toissijaista tiedoista, esimerkiksi navigaatiossa olevat lukuisat vaihtoehdot kannattaa luokitella eri alakategorioihin. On myös hyvä miettiä, mitä sivuston käyttäjät etsivät ja tarvitsevat useimmiten ja varmistaa, että nämä elementit ovat helposti löydettävissä.

3.1 Rakenne ja hierarkia

Käytettävyyden kannalta on tärkeää, että verkkosivuilla on selkeä visuaalinen hierarkia. Tämä tarkoittaa sitä, että verkkosivun sivut ovat loogisessa ja hierarkkisessa järjestyksessä. Hierarkian tulisi edetä sujuvasti niin, että käyttäjä löytää verkkosivuilta etsimänsä tiedon vaivattomasti. (Yale University 2021). Verkkosivun suunnittelu kannattaakin aloittaa tekemällä kartta sivuston hierarkiasta ja struktuurista, sekä suunnitella ja järjestellä verkkosivulle tuleva sisältö. (UXPin s.a.).

Kuvio 1. Esimerkki verkkosivuston hierarkiasta.

Yleisin ja optimaalisin verkkosivuston rakenne on pyramidimainen kuvio, jossa ylimpänä on etusivu. Etusivu on ensimmäinen paikka, minne sivulla vierailija saapuu ja jokaisen verkkosivuston sivun tulisi olla korkeintaan kolmen klikkauksen päässä etusivusta. Kaikkien tärkeiden sivujen tulisi linkittyä etusivulle ja löytyä helposti. Navigaatiossa kannattaa käyttää yksinkertaista kieltä ja mahdollisimman lyhyitä ja selkeitä termejä ja sanoja. (UXPin s. a.).

Verkkosivun rakenteen voi toteuttaa useammalla tapaa, mutta käytettävyyden kannalta on järkevää seurata vakiintuneita käytäntöjä. Kuten Steve Krug toteaa kirjassaan Älä pakota minua ajattelemaan, käytännöt vakiintuvat, kun ne osoittautuvat hyviksi ja toimiviksi. Mikäli aikoo poiketa toimivaksi todetusta, tulee uuden joko olla todella helppokäyttöinen tai helposti opittavissa, tai sen tulee tuottaa niin paljon lisäarvoa, että se korvaa uuden opetteluun käytetyn ajan. (Krug 2006, 35–36).

3.2 Rautalankamalli

Rautalankamallin tekeminen tarkoittaa käytännössä verkkosivun luonnostelua ja se on tärkeää etenkin isojen projektien suunnittelussa. Rautalankamalli auttaa hahmottamaan sivun struktuuria ja ulkoasua, arkkitehtuuria ja käytettävyyttä. Yleensä visuaaliset konseptit, kuten kuvat ja värimaailmat pidetään minimissä rautalankamallia suunnitellessa, mutta ne eivät ole poissuljettuja. (Hannah 2021). Rautalankamalli kannattaa tehdä, sillä siihen on helpompi tehdä suunnitteluvaiheessa muutoksia, kuin lopulliseen nettisivuun ja voidaankin ajatella, että se on kuin talon pohjapiirros – erittäin tärkeä osa suunnittelua. (Climer s.a.)

Rautalankamallin tulisi sisältää sivuston tärkeimmät elementit ja niiden sijainnit, kuten sivun ylä- ja alapalkit, navigaatio ja kuvat. Rautalankamallin voi projektista riippuen tehdä hyvinkin yksinkertaisestikin, mutta etenkin isoissa projekteissa ja asiakkaalle tehdessä saattaa olla hyvä idea tehdä mallista visuaalisempi ja monipuolisempi. (Craig 2021).

Rautalankamallit voidaankin jakaa kolmeen tarkkuuden kategoriaan: matala, keskikokoinen ja korkea. Matalan tarkkuuden mallit saattavat olla käsin piirrettyjä, nopeita luonnoksia, jotka lähinnä visualisoivat käyttäjäkokemusta ja sivuston ”flowta”, eikä elementtien ei tarvitse olla oikeassa skaalassa. Keskikokoisen tarkkuuden mallit ovat jo strukturoidumpia ja yksityiskohtaisempia, mutta sisältävät harvoin kuvia, värejä tai typografiaa. Korkean tarkkuuden mallit ovat suhteellisen tarkkoja ja saattavat sisältää jo tarkoituksenmukaisia tekstejä ja kuvakkeita. Korkean tarkkuuden rautalankamallit ovat hyviä varsinkin laajemmissa projekteissa. (Hannah 2021).

3.3 Responsiivisuus

Ethan Marcotten nimeämä verkkosuunnittelutapa, responsiivinen verkkosuunnittelu on nykyaikaisen verkkosivusuunnittelun kulmakiviä. Marcotten vuonna 2010 kirjoittama artikkeli ennusteli, että tulevaisuudessa mobiililaitteiden suosio räjähtää ja verkkoa tullaan käyttämään miltei pelkästään mobiililaitteilla, eikä hän ollut väärässä. Nykypäivänä noin puolet internetin tietoliikenteestä tulee mobiililaitteilta (Petrov, 2021), joten on erittäin tärkeää varmistaa, että sivusto on responsiivinen ja toimii saumattomasti myös mobiililaitteilla. Responsiivisella verkkosuunnittelulla taataan se, että sivusto toimii, skaalautuu ja näyttää optimaaliselta millä tahansa laitteella. Käyttäjän ei pitäisi joutua zoomaamaan nähdäkseen tekstejä tai kuvia mobiililaitteella, vaan sivuston pitäisi joustaa ja uudelleen asetella kuvat ja tekstit niin, että ne näkyvät, eivätkä esimerkiksi mene toistensa päälle.

Verkkosivut kannattaakin lähtökohtaisesti suunnitella heti alkuun sellaisiksi, että ne toimivat saumattomasti mobiililaitteilla. Tätä kutsutaan mobile first designiksi, eli karkeasti suomennettuna mobiili ensin suunnitteluksi. Useilla julkaisujärjestelmillä luodut sivut, kuten

tässäkin opinnäytetyössä mainituilla Wixillä, Wordpressillä ja Squarespacella, ovat jo valmiiksi mobiiliystävällisiä. (Balhorn 2019).

3.4 Hakukoneoptimointi

Hakukoneoptimointi, eli SEO (engl. search engine optimization) tarkoittaa sivuston kehittämistä sellaiseksi, että verkkosivuston sivut löytyvät todennäköisemmin hakutulosten kärkipäässä tietyillä avainsanoilla hakiessa. (Norja 2021). Nykypäivänä 68 % internetin käyttökokemuksista alkaa jonkin hakukoneen kautta ja vain 0,78 % Googlen hakua käyttävistä klikkaa tuloksia haun toiselta sivulta. (Ong 2020). On siis tärkeää pyrkiä saamaan oma verkkosivu näkyvään hakutuloksissa ensimmäisellä sivulla.

Hakukoneoptimoinnin ytimenä on usein avainsanat ja niiden optimoiminen tietyille verkkosivustolle. Avainsanojen tulisi olla tarpeeksi spesifejä, jotta haun ykköspaikoista ei ole niin kovaa kilpailua. Myös kuvien tiedostonimiin, kuvateksteihin ja kuvien alt-teksteihin (eli teksteihin, jotka tulevat näkyviin, jos kuva ei jostain syystä lataudu) kannattaa panostaa, jotta ne tulisivat esille kuvahaussa. Muiden sometilien, kuten Instagramin linkittäminen verkkosivustolle nostaa esimerkiksi Googlen algoritmien silmissä sivuston luotettavuutta ja täten mahdollisuutta näkyä hakutuloksissa korkeammalla. Jopa sivuston rakenne ja loogisuus vaikuttavat sivuston hakukonemenestykseen. (Norja 2021). Yksi merkittävä tekijä hakukoneoptimoinnissa on myös aiemmin mainittu sivuston responsiivisuus ja mobiililaitteystävällisyys, ja mobiilisivustoilla ovat esimerkiksi Google -hauissa ensisijaisia. (Balhorn 2019).

4 Visuaalisuus

Verkkosivuston käytettävyys, optimointi ja rakenne ovat tietenkin tärkeitä osa-alueita sivustoa suunniteltaessa, mutta ensivaikutelman tekee sivuston ulkoasu. Ensivaikutelma verkkosivusta muodostuu käyttäjälle muutamissa sekunneissa. Jos sivusto näyttää vanhanaikaiselta tai epämiellyttävältä, on todennäköistä, että vierailija poistuu tutkimatta sivustoa sen tarkemmin ja mielikuva yrityksestä jää negatiiviseksi. (WebFX 2022). Visuaalisuus olikin yksi tärkeimmistä elementeistä projektin verkkosivua suunniteltaessa. Oli myös tärkeää saada sivustosta ilmeeltään ja värimaailmaltaan yhtenäinen muiden somekanavien kanssa.

4.1 Värit

Verkkosivustolle kannattaa luoda yhtenäinen väri- ja fonttimaailma, joka pysyy johdonmukaisena jokaisella sivulla. Kun värit ja fontit on etukäteen suunniteltu, uusien elementtien lisääminen ja muokkaaminen on helppoa ja sivuston ilme säilyy eheänä. (WebFX 2022).

Sivuston värimaailmaa suunniteltaessa kannattaa aloittaa siitä, että valitsee yhden pohjaväriin, jonka ympärille värimaailma rakennetaan. Väriin valinnassa on tärkeää ottaa huomioon verkkosivun aihepiiri ja tulevat käyttäjät, sillä moniin väreihin liittyy erilaisia positiivisia, sekä negatiivisia assosiaatioita. Väriassosiaatiot vaihtelevat myös kulttuurin mukaan, joten sekin kannattaa ottaa huomioon. (Schmitt 2013, 108–111). Esimerkiksi länsimaisissa kulttuureissa punainen assosioidaan usein vaaraan, kun taas joissain itämaisissä kulttuureissa punainen merkitsee onnea. Mikäli kyseessä on siis suurelle yleisölle tuntemattomampi brändi, jolla ei ole vielä vakiintunutta värimaailmaa, on kontekstin ja kohdeyleisön mielessä pitäminen siis erittäin tärkeää värejä valitessa. (Corrigan, s.a.).

Itse värien valitsemisen lisäksi pitää miettiä sivuston kontrasteja. Kontrastin tulee olla tarpeeksi suuri, jotta esimerkiksi teksti erottuu taustasta - vaaleilla taustoilla kannattaa käyttää tummaa tekstiä ja tummalla taustalla vaaleaa. Kontrasti ei määrity pelkästään itse väriin perusteella, vaan myös sävyn. Kontrastin pystyy tarkistamaan helposti muuttamalla kuva mustavalkoiseksi. (Corrigan, s.a.). Kuvista 1 ja 2 näkee, miten paljon kuvien mustavalkoiseksi muuttaminen auttaa hahmottamaan kontrastia.

Kuva 1. Kontrastit väreillä.

Kuva 2. Kontrastit mustavalkoisena.

Värejä valitessa kannattaa myös pitää mielessä se, että värit näyttävät usein erilaisilta eri näytöillä. On lisäksi tärkeää käyttää vain RGB-värejä, sillä CYMK-värit (jotka ovat vaihtoehtona esimerkiksi Photoshopissa) ovat tarkoitettu vain demonstroimaan sitä, miltä värit näyttävät tulostettaessa, ei käytettäväksi digitaalisella näytöllä. (Schmitt 2013, 76-77).

4.2 Typografia ja logo

Sivuston fonttia valitessa kannattaa valita jokin niin sanotuista ”web-safe” -fonteista, eli verkkoystävällisistä fonteista, sillä eri käyttöjärjestelmillä ei välttämättä ole kaikkia samoja fontteja käytettävissä. Mobiililaitteet pitää myös ottaa erikseen huomioon. (Schmitt 2013, 54-56). Mikäli käyttäjän laitteella ei ole verkkosivulla käytettyä fonttia ladattuna, sivusto palauttaa geneerisen fontin, joka ei esimerkiksi välttämättä ole luettava valitsemasasi fonttikoossa. (Indeed 2021). Fontteja valitessa tulisi myös pitäytyä korkeintaan kolmessa eri fontissa. Fonttien rajoitettu lukumäärä vaikuttaa siistimmän yleisilmeen lisäksi verkkosivun käytettävyyteen merkittävästi. (Stimac & Spivak, 2020).

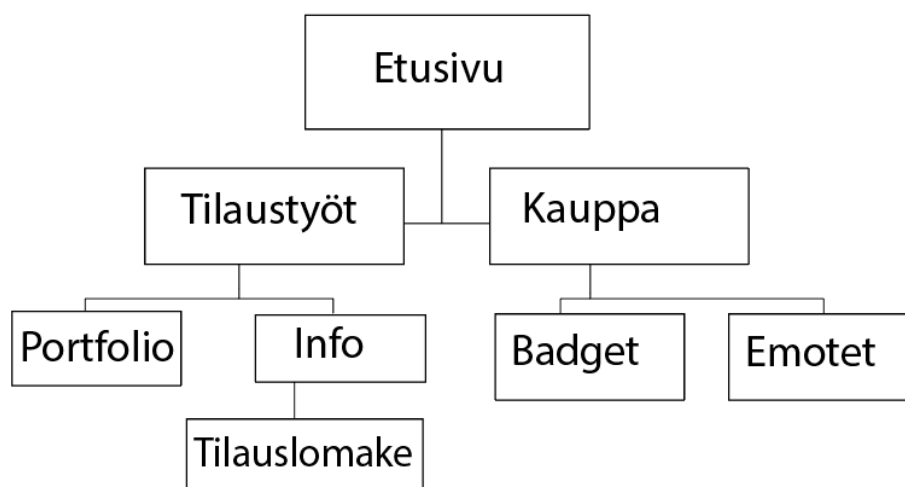
5 Verkkosivun toteutus

Verkkosivun suunnittelu lähti käyntiin miettimällä, millainen rakenne sivustolle tulisi. Halusin, että sivusto on yksinkertainen ja selkeä ja että se olisi yhtenäinen esimerkiksi Twitch-kanavani kanssa. Aloitin prosessin hakemalla inspiraatiota muiden kanssani vastaavaan kategoriaan sopivien henkilöiden ja yrittäjien verkkosivuja selaten. Suurin osa valinnoista tuli kuitenkin tehtyä samalla kuin tutustuin Wixin käyttöjärjestelmään ja ominaisuuksiin. Aloittaessani sivuston luomisen, valitsin erittäin yksinkertaisen verkkokauppapohjan, jota lähdin työstämään mieleisekseni.

5.1 Sivuston hierarkia ja rautalankamalli

Vaikka valitsinkin alkuun valmiin pohjan, suunnittelin kuitenkin sivustolle hierarkian ja rautalankamallin visualisoidakseni paremmin, miltä sivuston rakenne tulisi näyttämään.

Hierarkia on erittäin yksinkertainen, sisältäen etusivun lisäksi kaksi muuta pääkategoriaa, tilaustyöt ja kauppa. Tilaustöistä löytyy edelleen portfolio ja info, ja infon kautta pääsee käsiksi tilauslomakkeeseen. Järjestyksen taustalla on ajatus siitä, että kaikki tilauslomakkeen täyttäjät olisivat vähintään käyneet infosivulla, jotta tilausehdot ovat varmasti tulleet esille ennen tilaamista. Kaupassa tulee alkuun olemaan vain valmiita badge- ja emotepaketteja, mutta tulevaisuudessa mahdollisesti myös fyysisiä tuotteita, kuten taideprinttejä ja tarroja. Lisään tulevaisuudessa varmasti myös yhteystiedot ja ns. ”about” -osion verkkosivuille.

Kuva 3. Verkkosivun hierarkia.

Rautalankamalli oli suhteellisen helppo toteuttaa, sillä sivuston ulkoasusta oli jo etukäteen jonkinlainen visio. Halusin pitää kokonaisuuden hyvin yksinkertaistettuna ja pelkistettynä, ilman ylimääräistä tekstiä. Sivuston ylälaudassa on header, joka sisältää logon ja

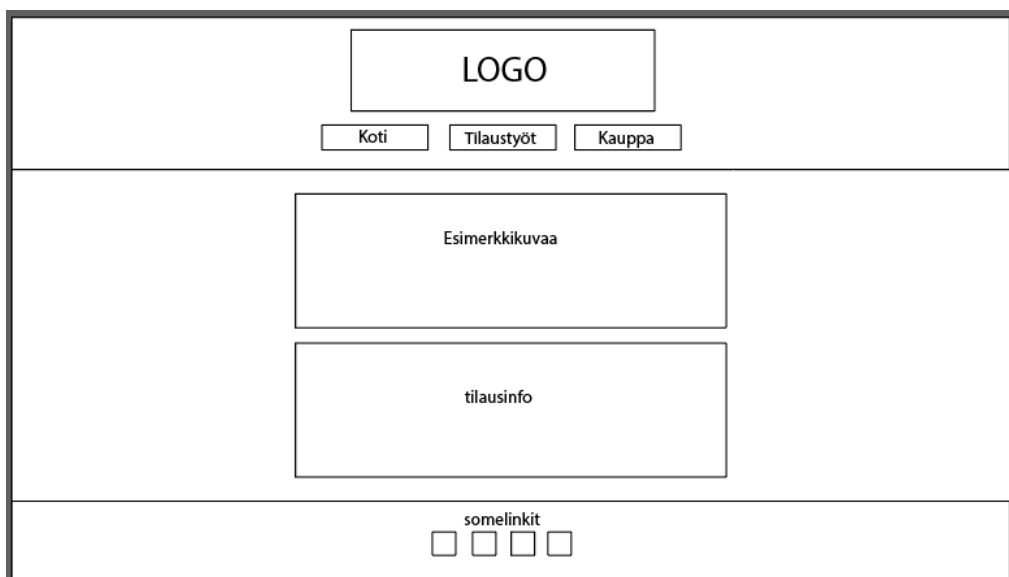
navigaation verkkosivuston eri sivuille. Alalaidan footerissa sijaitsee somelinkit kuvakkeiden muodossa.

Halusin pitää etusivun eräänlaisena laskeutumispäikkänä, missä ei ole sisällöllisesti mitään ylimääräistä, joten päädyin siihen, että etusivulle tulee pelkästään videosoitin, jossa pyörii striimi, mikäli olen sillä hetkellä livenessä, sekä suora linkki Twitch -kanavalle.

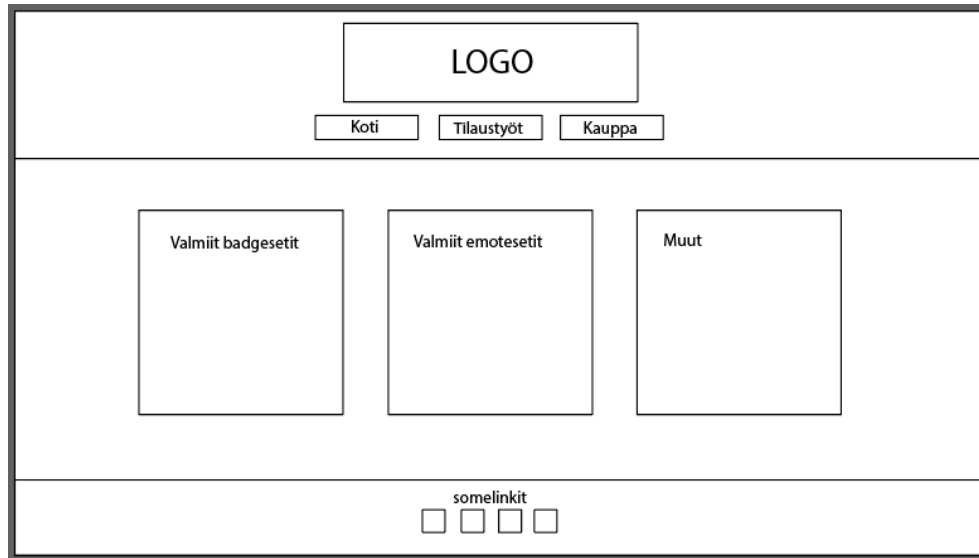
Kuva 4. Etusivun rautalankamalli

Tilaustyöt- ja kauppasivujen rautalankamallit jatkavat sivuston yksinkertaista linjaa. Tilaustyösivulla on esimerkkiä tekemistäni töistä ja tilausehdot. Tilaustyöt sivulta pääsee eteenpäin täyttämään tilauslomakkeen luettuaan ensin ehdot.

Kuva 5. Tilaustyöt -sivun rautalankamalli.

Kauppasivulla on esillä eri tuotekategoriat, joita klikkaamalla pääsee selaamaan kyseisen kategorian valikoimaa. Verkkosivun ensivedoksessa tuotteita on jokaisessa kategoriassa vasta yhden esimerkkituotteet, joten tällä hetkellä kuvaa klikatessa aukeaa vain tuotteen tarkempi info.

Kuva 6. Kauppasivun rautalankamalli.

5.2 Värit ja typografia

Värimaailman miettiminen ei vaatinut kovin paljon suunnittelua, sillä halusin pitää sen mahdollisimman yhtenäisenä Twitch -kanavani kanssa. Koska sivustolla tulee olemaan paljon erivärisiä kuvia tekemistäni töistä, niin sivuston tuli pysyä muuten neutraalina, jottei yleisilmeestä tule sekava.

Kuva 7. Nettisivun päävärit valkoisen ja mustan lisäksi.

Typografia olikin hieman haastavampi osuus ja ylipäätään minulle aiheena tuntemattomampi. Tutkin eri vaihtoehtoja niin Wixin editorissa itsessään, kuin eri lähteistäkin ja päädyin lopulta käyttämään sans serif tyyppistä Poppins -fonttiperhettä. Sans serif -fontit ovat

siistejä ja neutraalin näköisiä, jonka takia ne sopivat hyvin verkkosuunnitteluun. Myös jopa surullisen kuuluisa Comic Sans -fontti kuuluu tähän kategoriaan. (Stimac & Spivak, 2020).

Medium 500

Poppins

Kuva 8. Poppins fontti, medium.

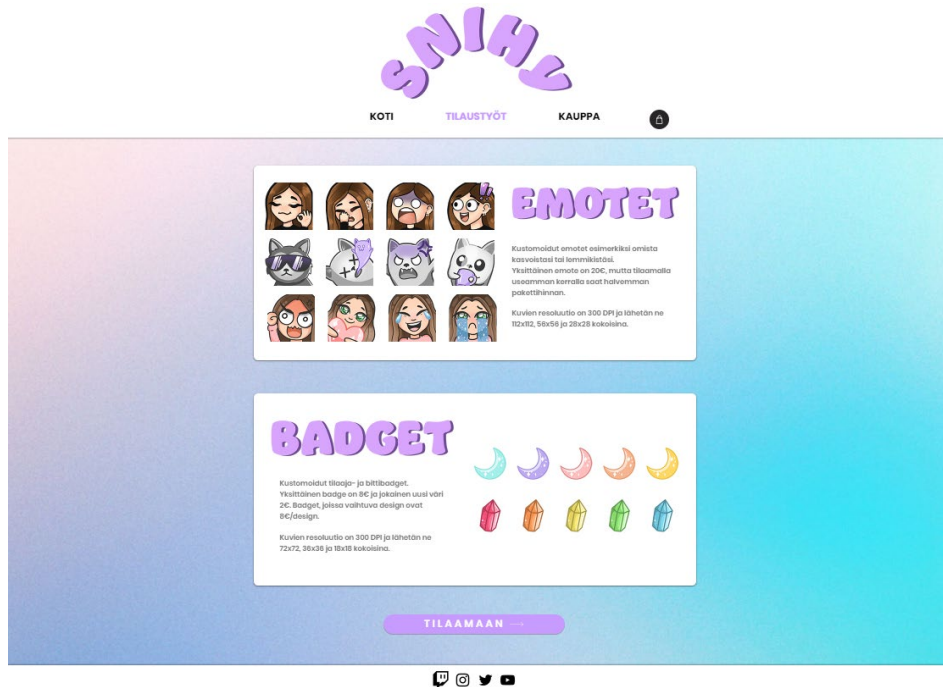
5.3 Sivuston ulkonäkö ja toiminta

Alkuun verkkosivustolle oli tarkoituksena laittaa vain yksivärinen tausta, mutta löysin Wixin omasta kuvakirjastosta sivuston ilmeeseen ja värimaailmaan sopivan taustakuvan. Sivuston header ja footer ovat valkoiset ja koska taustakuvassa on useita värejä, päätin pitää muun värimaailman pelkistettynä. Lisäsin videosoitin alle vielä linkin, jota klikkaamalla pääsee yhteystietosivulle. Alun perin suunnittelin sisällyttäväni kaikki alisivustot myös navigaation niin, että esimerkiksi tilaustyöt-kohdasta klikkaamalla avautuisi valikko, mistä löytyisi tilausehdot ja tilauslomake. Koin kuitenkin tärkeäksi sen, että esimerkiksi tilauslomakkeelle ei pääse suoraan etusivulta, vaan käyttäjän tulee käydä portfolioissa ja tilausehdoissa ensin.

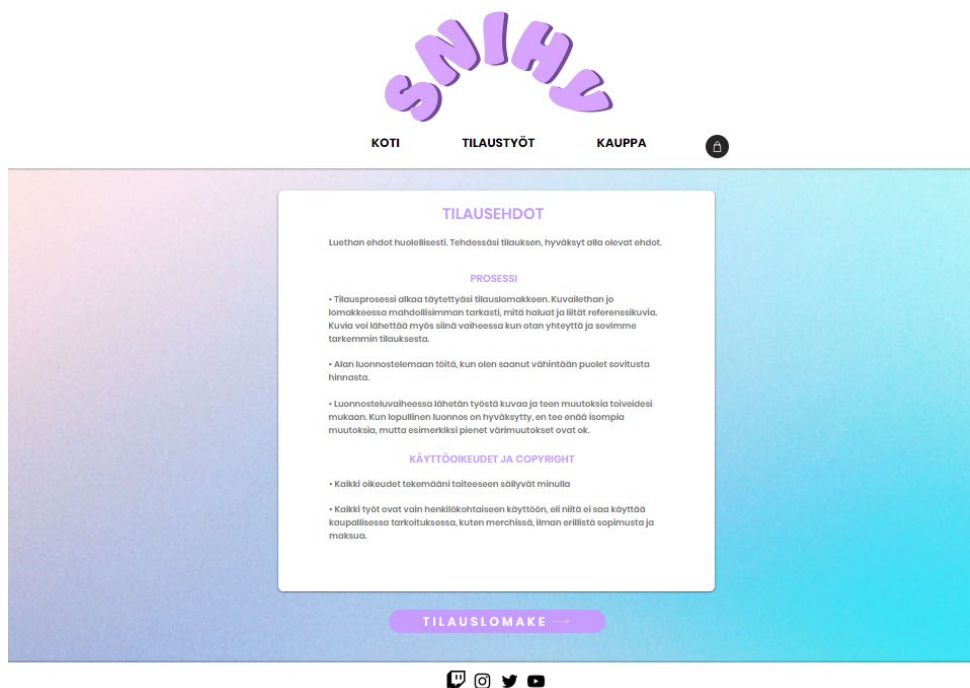
Kuva 9. Verkkosivun etusivu.

Tilaustyösivuilla poikkesin tekovaiheessa kuitenkin hieman suunnitellusta rautalankamallista. Sivulla on esimerkkikuvia tekemistäni töistä, sekä perusinformaatiota tilaustyöistä ja niiden hinnoista. Kuvien alapuolella on nappi, jota painamalla pääsee tekemään tilausta.

Kuva 10. Tilaustyöt -sivu.

Painikkeesta klikattuaan, käyttäjä siirtyy tilausehdot -sivulle, josta pääsee eteenpäin itse tilauslomakkeelle. Halusin toteuttaa sivuston hierarkian niin, että päästääkseen tilaamaan, asiakkaan on täytynyt ainakin nähdä tilausehdot ja toivottavasti myös lukea ne.

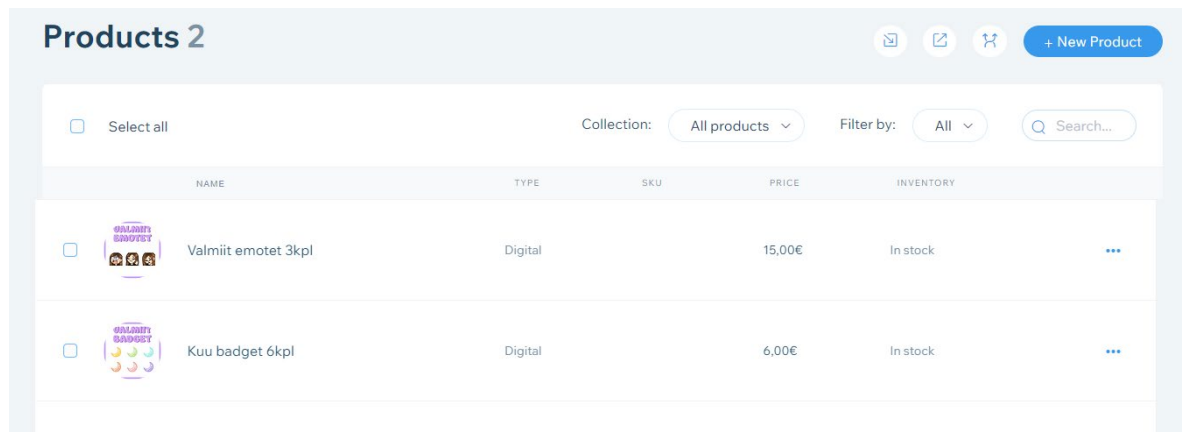

Kuva 11. Tilausehdot -sivu.

Tilausehdot luettuaan asiakas pääsee täyttämään tilauslomakkeen. Tällä hetkellä lomake vaatii nimen, sähköpostiosoitteen ja kuvailun tilauksesta. Kun asiakas lähettää tilauksen, tulee siitä minulle viesti Wixin dashboardiin, sekä sähköpostiin ja vastaan asiakkaalle hänen ilmoittamaansa sähköpostiin ja käymme loput keskustelut tilauksen yksityiskohdista ja sopimuksista sähköpostitse.

5.4 Verkkokaupan lisääminen

Wixin editoriin on sisäänrakennettuna verkkokauppaominaisuudet. Kauppaa pystyy hallinnoimaan dashboardissa, missä pystyy luomaan erilaisia tuotteita, merkitsemään niille hinnat ja lukumäärät ja lisäämään kuvat ja tuotetiedot. Lisäsin kauppaan testimielessä kaksi tuotetta, joille loin verkkosivustolla näkyvän tuotekuvan, hinnan ja latasin digitaaliset tiedot ZIP-tiedostoina.

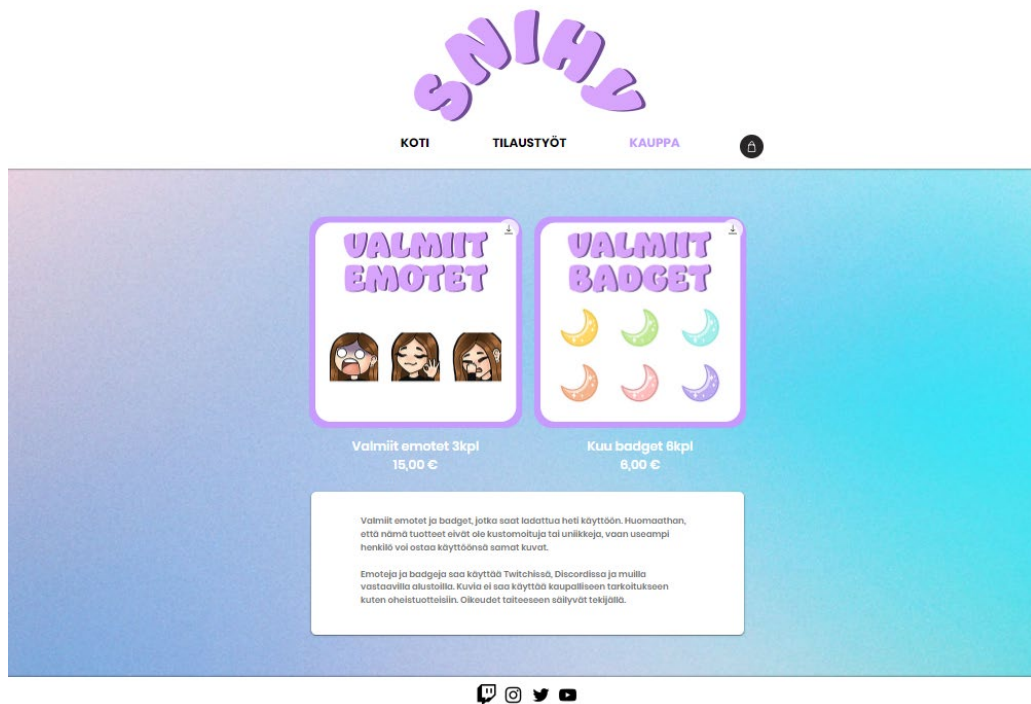
The screenshot shows the 'Products 2' dashboard in Wix. At the top right, there are icons for email, share, and refresh, along with a '+ New Product' button. Below the header, there are controls for 'Select all', 'Collection: All products', 'Filter by: All', and a search bar. The main content is a table with the following data:

	NAME	TYPE	SKU	PRICE	INVENTORY	
☐	 Valmiit emotet 3kpl	Digital		15,00€	In stock	...
☐	 Kuu badget 6kpl	Digital		6,00€	In stock	...

Kuva 12. Kauppa Wixin dashboardissa.

Dashboardissa pystyy helposti myös linkittämään maksutavan. Vaihtoehtoina on yleisimmät pankki- ja luottokortit, sekä PayPal.

Verkkosivulla kauppa näyttää kuvan 13 mukaiselta. Kauppasivulla on valmiita emote- ja badgopaketteja suoraan ladattavina ZIP-tiedostoina. Tuotteiden alla on lisäinformaatiota, sekä ehdot taiteen käytöstä, joita asiakas suostuu ostaessaan noudattamaan.

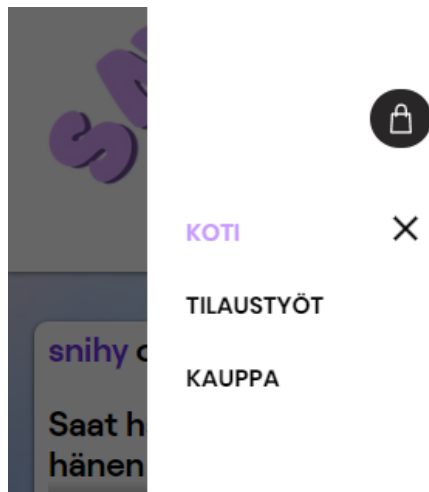

Kuva 13. Kauppasivu.

Kun tuotetta klikkaa, avautuu se uuteen ikkunaan, jossa näkyy tuotteen tarkemmat tiedot ja sen pääsee lisäämään ostoskoriin. Kun tuote on lisätty ostoskoriin, aukeaa sivuston vasemmalle laidalle näkymä ostoskorista sillä hetkellä.

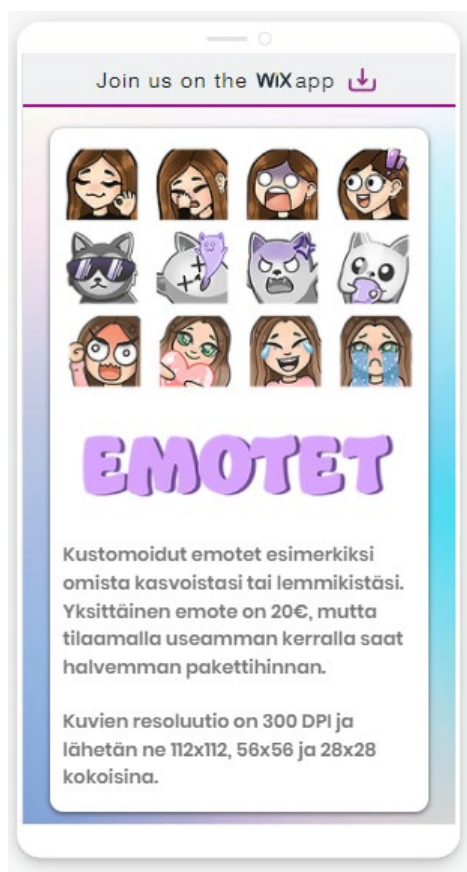
5.5 Mobiilioptimointi

Vaikka Wixin käyttäjärjestelmä muuntaakin verkkosivuston automaattisesti suhteellisen mobiiliystävälliseksi, piti sivuston mobiiliversioon kuitenkin tehdä joitain muutoksia. Esimerkiksi etusivulla oleva painike yhteystietoihin ei toiminut sellaisenaan, joten tein mobiiliversioon erilaisen painikkeen. Lisäksi piti tehdä muutoksia kuvien ja tekstien asetteluun ja fonttikokoon, sekä painikkeiden kokoihin. Mobiiliversiossa navigaatio löytyy logon vierestä klikkaamalla kolmea viivaa.

Kuva 14. Navigaatiovalikko mobiilinäkymässä.

Kuvia ja tekstejä piti jonkin verran uudelleenasetella mobiiliversiota varten, mutta se onnistui helposti, sillä Wixin editorissa pystyy suoraan vaihtamaan tietokone- ja mobiiliversioiden välillä ja tekemään muutokset vain jompaankumpaan.

Kuva 15. Osa tilaustyösivusta mobiilinäkymässä.

6 Pohdinta

Opinnäytetyö kokonaisuudessaan oli minulle aika hankala ja pitkä prosessi. Koin, että motivaationi ja energiani oli jo muualla, joten oli hankala keskittyä projektin edistämiseen, vaikka aihe olikin mielenkiintoinen ja itselleni hyödyllinen. Projekti otti useaan otteeseen takapakkia erinäisistä henkilökohtaisista syistä, mutta pääsin hyvin takaisin kärryille aina kun pystyin jatkamaan työskentelyä.

Vaikka projektin työstäminen olikin aika-ajoin hankalaa, koin aiheen, teoriapohjan tutkimisen, sekä nettisivujen tekemisen kuitenkin mukavaksi ja opettavaiseksi. Verkkosivut ja -kauppa olivat joka tapauksessa tehtävälliställä, joten erityisesti niiden tekeminen oli mielekästä. Aikataulussa pysyminen ja ylipäättään aikataulun laatiminen projektille oli haastavin osa. Myös se, että olin itse täysin vastuussa koko verkkosivun ideoinnista aiheutti jonkin verran hankaluuksia, sillä mahdollisuuksia on niin monia. Olen kuitenkin tyytyväinen siihen mihin lopulta päädyin ja toki sivuston kehittäminen ja päivittäminen jatkuu edelleen tämän projektin jälkeen.

Wix julkaisujärjestelmänä oli loppujen lopuksi erittäin intuitiivinen ja helppo käyttää ja koen että se oli oikea valinta jatkoakin ajatellen. Kauppaominaisuudet ainakin digitaalisten tiedostojen osalta oli helppo lisätä sivustolle. Olen tyytyväinen siihen, millaisen sivuston sain aikaiseksi tämän projektin puitteissa.

Jatkossa olisi tarkoitus kehittää sivustoa vielä eteenpäin ja etenkin lisätä sisältöä verkkokauppaan ja tehdä laajempi portfolio aiemmista töistä. Suunnitelmissa on myös tutkia fyysisten tuotteiden myymistä ja miten sen saisi toteutettua tällä verkkosivulla. Vaikka tutkin teoriaosuudessa hieman hakukoneoptimointia, en ehtinyt käytännössä toteuttaa sitä laajemmin verkkosivustolla.

Linkki sivustolle: <https://petrakohva.wixsite.com/snihy>

7 Lähteet

Balhorn 2019. How Mobile Responsive Web Design Benefits SEO. Luettavissa:

<https://www.checkerboard.com/seo-services/mobile-responsive-web-design-benefits-seo/>

Luettu 14.1.2022

Climer s.a. What is a Wireframe? 7 Reasons Why Wireframing is Important in Web Design. Luettavissa: <https://www.orbitmedia.com/blog/7-reasons-to-wireframe/> Luettu:

25.11.2021

Corrigan s.a. How To Strategically Use Color in Website Design. Luettavissa:

<https://www.flux-academy.com/blog/how-to-strategically-use-color-in-website-design> Lu-

ettu: 14.1.2022

Craig 2021. Ultimate Guide to Website Wireframing. Luettavissa:

<https://www.webfx.com/blog/web-design/website-wireframing/> Luettu: 27.10.2021

Hannah 2021. What Exactly is Wireframing? A Comprehensive Guide. Luettavissa:

<https://careerfoundry.com/en/blog/ux-design/what-is-a-wireframe-guide/> Luettu:

27.10.2021

Hendrickson 2021. The History of WordPress: An In-Depth Look at the Most Popular CMS. Luettavissa: <https://www.dreamhost.com/blog/history-of-wordpress/> Luettu:

20.10.2021

Indeed 2021. 20 Web-Safe HTML and CSS Fonts. Luettavissa: [https://www.in-](https://www.indeed.com/career-advice/career-development/web-safe-fonts)

[deed.com/career-advice/career-development/web-safe-fonts](https://www.indeed.com/career-advice/career-development/web-safe-fonts) Luettu 13.1.2022

Krug 2006. Älä pakota minua ajattelemaan. Readme.fi Helsinki.

Marcotte 2010. A List Apart: Responsive Web Design. Luettavissa: [https://alista-](https://alistapart.com/article/responsive-web-design/)

[part.com/article/responsive-web-design/](https://alistapart.com/article/responsive-web-design/) Luettu: 30.10.2021

Nielsen 2020. 10 Usability Heuristics for User Interface Design. Luettavissa:

<https://www.nngroup.com/articles/ten-usability-heuristics/>

Norja 2021. Hakukoneoptimointi ja 5 tärkeintä SEO-vinkkiä uudelle pienyrittäjälle. Luettavissa: <https://www.ukko.fi/yrittajyyskoulu/hakukoneoptimointi-ja-5-tarkeinta-seo-vinkkia-uudelle-pienyrittajalle/> Luettu 10.1.2022

Ong 2020. 63 SEO Statistics for 2021. Luettavissa: <https://ahrefs.com/blog/seo-statistics/> Luettu 10.1.2022

Petrov 2021. 51 Mobile vs. Desktop Usage Statistics For 2021. Luettavissa: <https://techjury.net/blog/mobile-vs-desktop-usage/> Luettu: 30.10.2021

Rawool s.a. The Complete Beginner's Guide to Dashboard Design. Luettavissa: <https://webapphuddle.com/beginners-guide-to-dashboard-design/> Luettu 10.3.2022

Schmitt 2013. Designing Web & Mobile Graphics. New Riders USA.

Soegaard 2020. Hick's Law: Making the choice easier for users. Luettavissa: <https://www.interaction-design.org/literature/article/hick-s-law-making-the-choice-easier-for-users> Luettu: 25.10.2021

Stimac & Spivak 2020. How to Choose the Best Fonts for Your Website. Luettavissa: <https://www.wix.com/blog/2018/01/how-to-choose-best-fonts-website/> Luettu 12.1.2022

Stream Scheme a, 2021. Twitch history – origins and culture. Luettavissa: <https://www.streamscheme.com/twitch-a-brief-overview-and-history/> Luettu: 12.1.2022

Squarespace 2021. Helping creative ideas succeed. Luettavissa: <https://www.squarespace.com/about/company> Luettu: 14.10.2021

TechTerms a, 2006. CYMK. Luettavissa: <https://techterms.com/definition/cmyk> Luettu 1.3.2022

TechTerms b, 2019. RGB. Luettavissa: <https://techterms.com/definition/rgb> Luettu 1.3.2022

Twitch s.a. Emotes. Luettavissa: <https://www.twitch.tv/creatorcamp/en/learn-the-basics/emotes/> Luettu 12.1.2022

UXPin s.a. Website Structure: 7 Visual Examples to illustrate Site Structure for Designers.

Luettavissa: <https://www.uxpin.com/studio/blog/web-structures-explained/> Luettu:

25.10.2021

W3techs 2021. Usage statistics of content management systems. Luettavissa:

https://w3techs.com/technologies/overview/content_management Luettu: 14.10.2021

WebFX. 2022. Why Is Web Design Important. Luettavissa: <https://www.webfx.com/web-design/learn/why-is-web-design-important/> Luettu: 14.1.2022

Wix a, 2021. The Leader in Website Creation. Luettavissa: <https://www.wix.com/about/us>

Luettu: 14.10.2021

Wix b, 2021. Choosing the Best Template for Your Site. Luettavissa: <https://support.wix.com/en/article/choosing-the-best-template-for-your-site>

Luettu: 17.10.2021

WordPress 2021. About Us. Luettavissa: <https://wordpress.com/about/> Luettu:

20.10.2021

Yale University 2021. Site Hierarchy and Navigation. Luettavissa: <https://usability.yale.edu/usability-best-practices/site-hierarchy-and-navigation>

Luettu: 25.10.2021